

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 50.

14de december 1890.

16de aarg.

Undseelig.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forflud. I pakkor til en adresse paa over 5 ekspl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspl. for 35 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Smaa torne.

(Af Ellen.)

Fru Hansen var netop kommen hjem fra byen og lagde netop nogle smaating, som hun havde kjøbt til huset, fra sig paa kjøkkenbordet, da højrøstede stemmer inde fra spise-stuen, hvor børnene paa denne tid pleiede at lære sine lekker, kaldte hende hen til døren, som hun sagte aabnede. De maatte dog være tidlig særdisge med at læse idag, thi lampen var ikke tændt, skjønt det var næsten mørkt.

„Ja, tud bare, det er pigernes maner, tud bare dygtig, saa mor kan se det, naar hun kommer hjem, saa ved du godt, jeg faar skjend“, lød det ophidsjet henne fra vinduet, hvor den tolvaarige Karl stod og trommede paa de store ruder, som om han blot stræbte at overdøve sin egen stemme tilligemed den heftige hulken, der lød bag ved ham.

Der sad Emma, hans eneste søster, som kun var et aar ældre og pleiede at være hans bedste legekamerat, foran kaffelovnen, hvis blussende skjær faldt lige paa hendes taarevædede ansigt.

„Ja, det var slet ikke formeget, du skulde snarere have prygl, saa styg og uartig, som du har været“, svarede hun med halvtvakt, af vrede dirrende stemme.

„Men, kjære børn, hvad er der dog i veien?“ spurgte i det samme en mild, be-drøvet stemme bag ved dem. De for begge op.

„Na, mor, Karl er saa uartig og saa

forfærdelig hidsig, jeg ved snart ikke, hvad jeg tør sige til ham“, hulkede Emma.

„Bed du hvad, denne gang er det ikke min skyld“, raabte Karl; „Emma blander sig altid i mine sager; hun kan lade mig passe mig selv, saa gjør jeg hende ingen fortræd. Men hun vil altid kommandere.“

„Kommandere, har jeg kommanderet? Jeg sagde jo blot, at du ikke burde have spist alle de delige æbler selv! Er det ikke ogsaa en skam, mor? Hverten du eller far“ — — „Eller du selv, glem ikke det, Emma“ — indstød Karl drillende. „Naa ja, eller jeg“, vedblev Emma, henvendt til sin mor, „ingen af os har smagt de delige fine æbler, tante Lise gav ham. Han og alle de ælle gutter har spist dem allesammen.“

„Huff paa, at jeg fik dem, fordi jeg ikke kunde komme med til tantes æblehøst. Der var du med og kunde spise saa mange, du vilde, saa jeg synes ikke, du behøver at være saa misundelig. Jeg kunde da gjerne have lov at dele dem med mine kamerater uden at gjøre dig regnskab derfor. Ikke sandt, mor?“

Fru Hansen tog begge børnene i haanden og saa først paa den ene, saa paa den anden med dette forunderlige, kjærlige, sorgfulde blik, som de kjendte saa godt, og som syntes at kunne trænge gennem sinene helt ned i hjertet og læse alle de onde, ukjærlige tanker, som bruste og gjærede derinde. De slog begge to sinene ned og glemte resten af de hidtige ord, hvormed de allerede længe havde ægget og drillet hinanden. Det var ikke frit for, at de stammede sig, skjønt de begge for kort tid siden syntes, at de var i deres gode ret til at være dygtig vrede paa hinanden.

„Kunde I dog blot lære at betvinge eders hidsigheid, kjære børn“, sagde moderen alvorlig. „Man skulde tro, I hadede hinanden og kun tænkte paa at plage hinanden, og dog ved jeg, at detsom nogen vilde fikle eder ad for bestandig, kunde I ikke

undbære hinanden. Men dette stadige skjen-
deri gjør mere fortræd, end J ane, og hvem
ved, om J ikke engang gjør en ulykke paa
hinanden."

Ved disse ord løftede Karl hovedet.
„Nei, mor“, sagde han halv smilende, „saa
vidt gaar det dog ikke. Vel kan vi skjen-
des, men i grunden holder vi dog meget af
hinanden, og vi har da endnu aldrig væ-
ret oppe at slaas.“

Slaas med en pige, den tante var saa
morsom, at den godmodige Karl fik sit hu-
mør tilbage og havde mest lyst til straks
at være gode venner med Emma igjen.
Men Emmas ansigt havde det kolde, lige-
som forstenede udtryk, som det altid fik,
naar hun var vred, og det skræmmede ham,
saa han ogsaa holdt sig tilbage.

„Det varer endnu lidt, inden far kom-
mer ind til te“, sagde fru Hansen, „kom og
sæt eder her hos mig, saa skal jeg fortælle
eder, hvorledes jeg engang blev straffet for
min hidsigthed.“

„Du, mor“, udbrød begge børnene paa
en gang, „har du nogensinde været hidsig?“

Moderen svarede ikke, men tog plads i
sofaen, medens Emma satte sig ved siden
af hende i den mørkeste krog, og Karl lagde
sig paa gulbtæppet med hovedet mod hen-
des knæ. „For mange aar siden“, begyndte
fru Hansen, „da tante Gudrun var omtrent
paa alder med Karl og jeg tretten aar lige-
som du, Emma, boede bedsteforældrene ikke
her i byen, men paa en gaard midt ude
paa landet. Vi havde en mils vei til vore
nærmeste venner, og der var ikke ret mange
selskabelige fornøielser for os pigebørn; men
vi kjendte aldrig til at hede os, thi mor
sørgede altid for, at vi havde noget nyttigt
og fornøieligt at tage os for, naar vi ikke
var i skole.“

Men hver sommer, naar kornet var kjørt
ind, var der fornøielige sammenkomster
rundtom i prestegaardene og paa herregaar-
dene, og det var en morsom tid, tan J tro.

Vi var allesammen med, og Gudrun og jeg
glædede os til disse ture hele aaret igjennem.

Den sommer, jeg taler om, havde Gud-
drun imidlertid været syg, saa hun først
kunde komme med til den allersidste fest;
men det var ogsaa den bedste.

Det var paa egnens største herregaard,
og der pleiede at være saa mange morsomme
overraskelser; undertiden, naar veiret var
godt, var den store have med de mange
skyggefulde alleer oplyst med brogede lam-
per, ja, undertiden var der endog et lidet
fyrverkeri.

Den sommer var jeg vokset saa meget,
at min smukke, lyseblaa kjole, som jeg for-
rige aar havde været meget stolt af, nu,
da jeg skulde bruge den, var baade for kort
og for snæver til mig.

„Saa faar hun nok have en ny“, havde
far sagt, da han hørte om min forlegenhed,
og næste gang, han og mor var i byen,
hadde de en stor, hemmelighedsfuld pakke
med hjem. Nu, da festen nærmede sig,
var hemmeligheden bleven opklaret, idet der
frem af pakken stak tui til en ny lyseblaa
kjole, som, da den blev syet, forekom mig
endnu smukkere end den forrige.

Gudrun beundrede den ligesaa meget
som jeg. Hun skulde have den aflagte kjole,
som hun ogsaa lod til at være tilfreds med,
skjønt den saa noget krøllet og jasket ud
ved siden af min smukke, nye dragt. Men
hun tænkte ikke nær saa meget paa sin dragt
som jeg, blot hun kunde komme med, saa
brød hun sig ikke stort om, hvad hun havde
paa. Hun har aldrig hørt til dem, som
vil have det bedste selv.“

Fru Hansen kunde ikke se, hvorledes
Karl og Emma rødmede, idet de ligesom
tilfældig vendte sine ansigter bort. De sølte,
at disse ord ikke kunde passe paa dem, og
skammede sig hemmelig derover.

„Tidlig om eftermiddagen“, fortsatte
fru Hansen, „og kort før Gudrun og jeg
skulde til at klæde os paa, kom mor ind

Glad i bedstefader.

Sees den gamle lods.

og bad Gudrun følge et østeblik med hende. Jeg blev naturligvis nysgjerrig og gik bag= efter dem ind i det hyggelige soveværelse, som vi to søstre delte.

Jeg kom netop tidsnot til at høre et glædesraab og se Gudrun kaste sig om mors hals, og da jeg kigede ind, fandt jeg, at hun havde god grund til at være glad.

Thi der paa sengen laa en lysblaa kjole, magen til min, ligesaa fint syet og med et blaat fløielsbaand til haaret, som tante Gudrun dengang, ligesom nu, havde i lange, bløde, lyssegule krøller ned ad nakken.

Gudrun vilde altsaa blive endnu finere end jeg; thi jeg brugte intet haarbaand. Dette fandt jeg meget urimeligt, og da mor sagde: Ja, far og jeg vilde glæde vor lille pige, fordi hun har været saa taalmodig og fundet sig i at være syg i saa lang tid, tænkte jeg, at det var ingen kunst, saadan som vi alle havde forfjeldet hende hele tiden.

(Sluttes.)

Over grænsen.

Hinar havde geburtsdag, og i den anledning fik han lov til at bede nogle kamerater til sig. De legede ude i haven og morede sig kostelig. Pludselig raabte en af de fremmede gutter: „Nei, se de delige røde æbler der borte paa det store træ, dem tager vi!“

„Nei“, raabte Ginar, „stop, det træ tilhører ikke fars have, det staar over grænsen. Ser du ikke her, her gaar grænseskillet.“

„Byt“, indvendte den anden, „det er jo bare et par skridt om at gjøre, — affurat to skridt, det kan ligesaa godt være din fars træ som naboens. Saa nøie kan da ingen være.“

„Ja, men det er afdeelt“, sagde Ginar, „og det æbletræ tilhører ikke os, det ligger over grænsen!“

Ginars gamle lærer, som ogsaa var indbudet i anledning dagen, stod i nærheden

og havde ubemærket af gutterne seet og hørt, hvad der foregik. Nu traadte han nærmere. „Hvad gjør den gut, som tager de røde æbler paa træet der borte“, spurgte han.

Ingen svarede, men den ene gut slog øinene skamsfuldt ned.

„Bed du det ikke, gutten min?“ spurgte læreren kjerlig.

„Han træder over grænsen“, svarede Ginar.

„Ja, du har ret, barn, han træder over grænsen“, svarede læreren alvorlig. „Han gaar over grænseskillet! Saaledes er det ogsaa med Guds bud og befalinger“, fortsatte han, „Guds bud er det grænseskil, den skillemur, som viser os, hvor vi skal gaa. Naar vi overtræder et af hans bud, da gaar vi over grænsen. Gud siger jo selv: Synden er lovens overtrædelse.“ Læreren gik og overlod gutterne til sig selv igjen. De havde lært en vigtig lelse, og hin gut, som vilde gaa „over grænsen“, glemte siden aldrig lærerens formaning. Guff paa kjære barn, som læser dette, at hver gang du synder imod Gud, gaar du „over grænsen“.

Et og andet.

Jesu magt. Napoleon I sagde en dag til Grev von Mantholm: Alexander, Cæsar, Karl den store og jeg har grundlagt store riger; men hvorpaa har vi støttet vor genis ebne dertil? Paa vor magt! — Jesus alene har grundlagt sit rige paa kjerlighed, og endnu idag knæler millioner af mennesker for ham.

Loguens fader. Djævelen benægter altid sandheden af Guds ord. Da Gud herren havde udtalt og fassat straffen for overtrædelsen af hans bud: „I skulle visseelig dø!“ sagde djævelen: „I skulle ingenlunde dø“, og mennesket troede ham bedre end sin Gud. — Nu, da sønnen er kommen og har sagt: „Hvo, som tror paa mig, om han

end dør, skal han dog leve" (Joh. 11, 25), nu fornægter atter djævelen sandheden af Guds ord og siger: „J skulle visseelig dø. J skulle alle synke ned i tilintetgjørelsens mørke dyb.“ Og atter er der mange, som tror ham bedre end Gud i himmelen.

Edderkoppen. Natten til Bartholomæusdag, d. 24de august 1572, begyndte den skrækelige begivenhed, som man har kaldt blodbrøluppet i Paris. Mange tusender af reformationens tilhængere blev myrdede. En protestantisk prest ved navn Peter Moulin trøb, da morderne nærmede sig hans hus, ind i en oven, over hvis dør en edderkop gieblitelig spandt sin væv. Da forfølgkerne, som straks efter kom og undersøgte huset, saa væven, gif de forbi ovenen med den bemærkning, at ingen kunde have været der i de sidste dage.—Saa let kan den gode Gud finde midler til sine tjeneres frelse og sikkerhed; thi „naar Kristus beskytter os, bliver spindelvæv til en mur; men naar han slipper os, er mure som spindelvæv!“

Et godt erindringsteget. Ludvig XII havde, før han blev konge af Frankrig, mange fiender ved hoffet, og disse beredte ham ofte megen ærgrelse. Da han var bleven konge, lod han affatte en fortegnelse over sine modstandere og tog derefter en pen og satte et kors ved hvert af de opskrevne navne. Dette hørte hans fiender og blev grebne af stor angst. De tænkte alle paa flugt, da de frygtede for, at kongen nu vilde tage hevn og havde sat korset ved deres navne i denne hensigt. Men kongen lod dem kalde til sig og beroligede dem med de ord: „Frygter ikke, mine venner, jeg har kun sat et kors ved eders navne, fordi jeg gjerne stedse vilde mindes Kristi kors og det ord, der lød fra korset i hans dødsstund: Fader, forlad dem, thi de vide ikke, hvad de gjøre.“

Evangeliets forvandler ulve til lam. Nyseelænderne er af naturen overmaade gru-

somme og hevnsyge; men Guds naades ord har gjort tusender af disse grumme ulve til sagtnodige lam. Et vakkert eksempel herpaa:

En indfødt paa Nyseeland kom engang til en af de der bosatte englændere og blev af denne uden grund behandlet paa en meget krænkende maade, endog med hug og slag. J førstningen gjorde han ingen modstand, men taalte alt stille; men endelig tog han englænderen i brystet, løftede ham med sin sterke arm i veivet, holdt sin kniv for hans bryst og sagde: „Nu ser du, at dit liv er i min haand. At du faar beholde det, har du alene evangeliets prædiken at takke for. Min arm var sterk nok til at dræbe dig, og min arm var ogsaa villig dertil; men mit hjerte er ikke mere villig dertil, siden jeg hørte evangeliet af missionærerne. Var mit hjerte endnu saa mørkt, som det var før, saa afbuggede jeg dit hoved.“ Dermed slap han den forkræftede og bestjæmmede englænder.

Det Norske Luther-College,

Decorah, Iowa.

En forfattet beretning om dets virksomhed fra 1861-1890. Af pastor J. Th. Alvisater.

Denne bog vil vi gjerne anbefale. Der er to udgaver, en paa norsk og en paa engelsk. Den er prægtig udstyret med en hel del billeder og sælges for \$1.00. Send alle ordres til

Rev. J. Th. Alvisater,

Decorah, Iowa

Børneblad

udkommer til næste aar i samme størrelse og til samme pris som iaar.

Før at opmuntre til forsludsbetaling, vil agenterne erholde 1 indbunden aargang af 1890 for hver \$5 00, som er betalt i forstud inden 1ste mars 1891.

Aargangen 1890 udgjør en meget pen bog paa 416 sider, hvoraf 156 med billeder. Den sælges for 65 cents portofrit.

LUTH. PUB. HOUSE,

Decorah, Iowa.

Drankergalskab hos et barn.

Ikke sjelden ser man, at voksne viser en forbausende letfindighed ved at give børn spirituøse drikke. „Den smule kan da ikke skade.“ — „Han holder saa meget af det!“ — „Lidt bajer (eller vin) faar han saa god appetit af“ o. s. v.

Følgende tilfælde, der for kort tid siden er indtruffet i Berlin, kan dog maasse tjene til at vise, hvor forsigtig man bør være i denne henseende:

Paa Berlins store kommunehospital i Friedrichshain indbragtes en dag en femaars gut, der straks forud var bleven overført paa gaden, hvorved han foruden nogle mindre skrammer havde faaet et brud af laarbenet.

Barnet, der var kraftig udviklet og vel næret, frembød fra begyndelsen af intet usedvanligt i sit væsen. Men da han havde været i hospitalet et døgn eller saa, var det paafaldende, saa livlig og snaskom han blev, mere som et ved et længere hospitalsophold allerede husvant barn end som et nyindlagt. Han pludrede løs om forholdene i hjemmet, raabte til de andre børn paa stuen og vilde ikke ligge stille.

Om aftenen blev han aldeles rasende, sprang op trods det brækkede ben, raabte og skreg, saa sorte hunde, rotter og mus, var rød i hovedet, kort sagt havde fuldstændig dilierium (d. e. drankergalskab).

Da pulsen var daerlig, fik han lidt vin, som han drak med begjærighed i ét drag, forlangte mere, ja bad om brændevin. Ved passende behandling lykkedes det at faa ham beroliget, og han kom sig fuldstændig.

Det oplystes nu, at faderen, en forholdsvis heldig stillet haandverker, ogsaa eiede et bevertningssted, som bestyredes af barnets bedstefader. Denne havde engang for spøg givet gutten lidt brændevin; senere var gutten hver dag kommen og havde bedet om det;

det smagte saa deilig. Til sidst gif han ogsaa rundt til gjefterne og tiggede brændevin, og mange af disse morede sig med at traktere den lille dranker. Hans forældre anede intet om dette drikkeri og havde intet særlig bemærket hos ham; ja moderen gav ham næsten daglig et glas ungarisk vin, „for det var saa sundt.“ Paa denne maade havde dette femaars barn faaet dilierium; om han nogenstinde vil blive helbredet for sin drikkelyst, er vel mere end tvivlsomt.

[Efter Fremstr.]

Bogstavgaader.

I.

8 9 2 og 8 5 2 er to vigtige legemsdele, 7 9 5 4 et husdyr, 6 5 3 2 6 en flok, 9 5 4 smager ikke videre godt, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 en dansk by. 1 5 3 4 2 6 sendes den, som gjætter gaaden.

II.

4 7 8 5 en træsort, 8 3 2 9 en himmelegn, 6 7 10 et metal, 6 7 og 1 3 og 6 11 13 og 10 8 og 8 7 er forffjellige tal, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 er et norsk fjeld.

Billedgaade.

Opløsning paa diamantgaaden i nr. 48.

